

Извештај

за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Крива Паланка

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 01.10.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Крива Паланка.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Крива Паланка од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината, од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници од општина Крива Паланка присутни при вршењето на надзорот беа: Оливер Стојановски и Зоран Павловски.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Крива Паланка се увиде дека се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина но не се води регистер на издадени елаборати.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи, има спроведено 9 постапки за Б-ДУОП и Б-ИЕД, како и нивно обновување, немаат дозволи во постапка и истите се одговараат во рок. Вработениот кој ги издава има уредно овластување.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина:

-Нема донесено нов ЛЕАП

-Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.

- Општината има донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година кој се спроведува и за истиот доставува извештаи.
- Општината има назначено лице за овластен инспектор за животна средина – кое е во постапка на менторство .
- Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.
- Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материи и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.
- Општината се изјасни дека ја известува јавноста за состојбата во животната средина преку веб страницата.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Има донесено Регионален план за управување со отпадот со општини кои припаѓаат на Североисточниот плански регион (2015-2019),
- Општината се изјасни дека има донесено Програма за управување со отпад, доставена до Министерството за животна средина и просторно планирање, како и Извештај за спроведување на програмата за управување со отпад,
- Општината нема определено локација на која треба да се постават претоварни станици согласно член 37 од ЗУО, локациите се опфатени во регионалниот план за управување со отпад.
- Општината подготвува но не доставува консолидиран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање складирање, третман, преработка, отстранување и промет на отпадот согласно член 39 од ЗУО.
- Во општината немало воспоставено и пропишано посебни правила за постапување со комуналниот и со другите видови на неопасен отпад на својата територија согласно член 43 од ЗУО.
- На територијата на општината има основано јавно претпријатие за собирање транспортирање и третман на комуналниот и други видови на неопасен отпад ЈКП „Комуналец“ Крива Паланка.
- Во општината немало определено место за третман и отстранување на инертен отпад, постапката била во тек. Нема депонија за ваков вид на отпад.
- Општината се изјасни дека нема организирано информативен систем на локално ниво, со кој се обезбедува собирање и презентирање на податоци за општата состојба во врска со управувањето со неопасниот отпад согласно член 113 од ЗУО, податоците со кои располага општината од областа управување со отпад ги објавува на Веб страна.
- општината се изјасни дека не води Катастар за својата територија, во кој ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад согласно член 116 од ЗУО
- Општината има склучено договор со Елколект за управување со електрична и електронска опрема, со Пакомак за пакување и отпад од пакување (поставен е систем за селекција на стакло од страна на колективниот постапувач ПАКОМАК)

-Општината нема склучено договор со правно лице за управување со отпад од батерии и акумулатори.

-Општината спроведува инспекциски надзор во областа на животната средина од страна на вработениот овластен инспектор за животна средина и истиот поседува лиценца.

-Овозможува остварување на правото на пристап до јавни информации преку веб страната на општината и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот исто преку веб страната.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има Сектор за урбанизам, сообраќај, заштита на животна средина и комунална инфраструктура, одделение за урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина во кое има еден вработен -Виш соработник за заштита на животната средина.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Крива Паланка, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

-Општината има прибавено водно право дозвола за користење на вода согласно член 26 и 28, но нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

-Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозвола утврдува дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење (член 26) и дозвола за испуштање (член 79) и дозвола за испуштање (член 79) ги има прибавено од Министерство за животна средина и просторно планирање.

-Општината нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот.

-Во прашалникот не е наведено дали општината врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата, и дали се врши пречистување согласно член 113 од ЗВ.

Општината нема донесено предлог Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

-Општината нема донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ.

- Општината нема донесено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126 ЗВ.

- Општината го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците согласно член 131 и укажано е доколку не е уреден согласно член 132 да го уреди истиот. Општината презема мерка за заштита и одбрана од поплави со чистење на речните корита.

-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност нема определено границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозувано од ерозија, нема утврдено мерки и работи за заштита на земјиштето од ерозија и нема уредување на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ. Во прашалникот е одговорено дека општината превзема мерки за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Општината секоја година до крајот на септември не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата.
- Општината нема донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и не доставува податоци до министерството од мониторинг од локалната мрежа.
- Водата за пиење ја обезбедуваат преку повеќе водни тела како водотеци, изворишта и др. Општината има основано јавно претпријатие ЈКП Комуналец Крива Паланка за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.
- Општината во прашалникот има одговорено дека реализира инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229)

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Крива Паланка, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општината при издавање на одобренија за градба не утврдуваат дали планските документи за објектот што се предмет за одобрение за градба ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита одбучава согласно член 23 од ЗЗБЖС, и дали води Катастар на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС
- Општината нема склучено договор со овластено правно лице за мерење на бучава.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го известат министерството, и даде неколку препораки:

- Се препорачува вработениот во областа за заштита на животната средина да продолжи да работи согласно законските прописи. Но потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред сè од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде беше констатирано дека не се спроведуваат, бидејќи еден вработен засега работи на спроведување на сите закони во областа, и сам не е во можност се да сработи доволно, потребно е да се постапи согласно заклучокот на Влада и да се систематизира уште едно работно место на кое ќе биде вработен или распореден друг извршител а кој би му помагал на сега вработениот.

- Да се подготви ЛЕАП,

- Да се достави годишен извештај за состојбата на животната средина до Министерството за животна средина и просторно планирање.

- Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да се донесе надворешен план за вонредни состојби.

Во областа на отпадот :

- Општината да отпочне со водење катастар за својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад, што подразбира исполнување на обврската од член 116 од ЗУО.

-Потребно е Општината да превземе активности согласно членот 43 став (3), во иднина да им овозможи на граѓаните кои ги опслужува да го селектираат отпадот според видот и нивните карактеристики.

-Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, со што би се овозможило вклучување во колективен систем за управување со посебни текови на отпад.

-ЕЛКОЛЕКТ не поседува Дозвола за колективен постапувач за управување со отпад од електрична и електронска опрема, врз основа на наведеното Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице кое ја поседува именуваната дозвола.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината преку формираното јавно комунално претпријатие Комуналец Крива Паланка да прибави Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ. Исто така Општината или ЈКП Комуналец за издадените дозволи за користење за вода, шест месеци пред истекот на рокот на дозволите да достави барање до Министерството за животна средина и просторно планирање за нивно продолжување.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Исто така да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, шумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ општината потребно е да донесе Оперативен план за заштита и одбрана од поплави, истиот да се достави и до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

Во областа на бучавата:

- При издавање на одобренија за градба општината е потребно да утврдува дали планските документи за објектот ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС.

- Се препорачува во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина се со цел зајакнување на капацитетите за спроведување на законските прописи за заштита на животната средина на локално ниво.

- Во рок од 6 месеци Општина Крива Паланка треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ _____

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Даниела Наумоска, _____

Александар Петковски, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____

Ирена Николоска _____